

Годинава се навршуваат 130 години од формирањето на т.н. Призренска лига. Зачетоците на сеалбанското обединување на балканските простори се наоѓаат токму во таа платформа. Албанските водачи во сите региони каде што живеат Албанци во текот на изминативе децении континуирано се повикуваат на платформата на Лигата, која по својата суштина важи врз постулатите на другите држави и на другите народи, кои ја опкружуваат албанската етничка група. Но, тоа не е причина за да се продолжи со идејата за окрупнување и за хомогенизирање на албанскиот етнички простор на полуостровот. И покрај тоа што Тирана официјално е поканета за членство во НАТО, сепак таа не отстапува од мегаломанската идеја за големодржавна творба. Декларативно, сите албански водечки фактори се против видоизменување на балканските граници и дамнешната иницијатива за создавање голема Албанија ја сметаат за анахрона, но од

друга страна, пак, нивните потези и

стратегии водат кон реализирање токму на таа цел. Последна во серијата провокации на таа основа даде албанскиот премиер Сали Бериша кој, налик на сеалбански преродбеник на Балканот, ги повика Приштина и Скопје на заедничка прослава на годишнината од Призренската лига. Додека од Приштина со раширени раце се дочека зборот на албанскиот премиер, во Македонија вообичаено се покажа етничката поделеност меѓу Македонците и Албанците. Официјалната реакција на Скопје беше дека Македонија не треба да има никаква врска со таа прослава, бидејќи одбележувањето на значајни датуми е во надлежност на македонското Собрание. Како и да е, со самото одминување на времето и процутот на албанизмот во регионот, неспорно е дека нè очекува период на експанзионизам од страна на албанските структури. Тој ќе мора да се амортизира во интерес на сите, за да не се дозволи целиот Балкан ретроградно да се врати назад во ерата на мракот и на поделбите.

да живеат со платформите од минатото, кои никому не му донеле среќа и успех, туку само болка, понижување и обезличување. Сали Бериша со помислата да ја покани и македонската Влада во програмата за прослава на јубилејната година од Лигата во Призрен заборави дека стори непријателски гест. Или можеби сè тоа свесно и намерно го направи? Знае ли албанскиот премиер што всушност значи Призренската лига за Македонија? Не верувам дека наивно и без размислување јавно ја истресе поканата за одбележување на таа хегемонистичка историска тема од минатото на албанскиот народ. Знае ли господинот Бериша како се налутуваат козовските Албанци кога Милошевиќ на Газиместан на Косово во 1989 година масовно ја одбележуваше 600-годишнината од Косовската битка? Тогаш велеше дека од тој датум почнал теророт на српскиот режим врз Албанците во покраината. Зошто сега се обидува истото, во облик на провокација, да ѝ го прави на соседна Македонија? Но, да не бидеме наивни и да не останеме во заблуда. Позната ни е платформата врз

ЕВРОПЕЕЦОТ СО ПРИЗРЕНСКА ИДЕОЛОГИЈА

која се темели стратегијата на албанската држава. Таа свои корени наоѓа во идеологијата на Албанската академија на науките и уметностите, која со децении гради основа за практична реализација на придобивките и заклучоците од Призренската лига. Евентуалното учество на македонската Влада во заедничкото одбележување на тој датум, би било штетно не само за искривување на македонската историја, туку и за иднината на новите македонски генерации. Самата Призренска лига во себе содржи многу акти со кои се загрозуваат интегритетот и суверенитетот на македонската држава, па оттука Бериша треба да ја отповика својата покана до Скопје и најмалку што може да стори е да му се извини на македонскиот народ за непромислената идеја.

АПСУРДНОСТИ ВО ИЗЈАВИТЕ

Но, од друга страна, пак, на таков начин не мислат албанските лидери во Македонија. Едните екстремно брзо се согласуваат на таков чин, поздравувајќи ја поканата на Бериша и додавајќи дека ќе учествуваат во програмата за одбележување на, како што велат, "еден од најзначајните датуми од севкупната историја на Албанците". Ништо неочекувано. Би нè шокирало доколку би одбиле такво нешто. Но, по малку е смешна нивната изјава, во која велат дека тие не биле аспиранти на идеите од Призренската лига, но ете ќе ја славеле. Ваков апсурд одамна не сме слушнале.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Идејата на претседателот на албанската Влада, Сали Бериша, три држави на Балканот да се вклучат во заедничката прослава на одбележувањето на јубилејната годишнина од формирањето на Призренската лига, јасно покажува дека регионот уште долго ќе тоне во антагонизмите и противречностите на различните етникуми. Уште народите на овие простори не се научија на кое тло да згзнат, што е нивно, а што е туѓо, која е границата до каде можат да одат. Константните провокации кои иритираат други страни не се заборавени. Тие сè уште тука се присутни, како сенки од минатото. Големiot Европеец, Сали Бериша, чија земја се доближи до европските порти преку поканата за членство во Алијансата, не престана да размислува во духот на XIX век. Додека сите се борат да ја прегрнат иднината, ваквите политички современици продолжуваат

САЛИ БЕРИША ПРОВОЦИРА РАСПАЃАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА И СОЗДАВАЊЕ ГОЛЕМА АЛБАНИЈА

Од една страна, преку слава ја величат Лигата, а од друга, пак, за да се амнестираат пред меѓународната заедница дека не се заговорници на фашизодни

проекти, се оградуваат од идеите. Тоа е исто како некој да го слави Хитлер, а потоа да се оградува од неговите злосторства. Тоа е исто како некој да оди да

полага венец на гробот на Милошевиќ, а во исто време на новинарите да им каже дека тој бил диктатор. Би требало да имаат поконкретен и почист јавен став за ова, за да може и македонскиот народ во целина да ги препознае вистинските од лажните душегрижници за Македонија. Во спротивно, се добива впечаток дека се лицемерни. Ширењето дефетизам не оди во прилог никому. Со иста реторика излегуваат и другите, односно потврдуваат согласност за заедничка прослава на Лигата, но слично како и првите се оградуваат од асоцијациите кои се негативни во врска со тој историски настан. Оттаму исказуваат и став дека од минатото треба да се извлекуваат позитивни поуки, а не повампирени идеи, особено не оние кои можат да ги нарушат меѓуетничките и меѓучовечките односи. Токму така, се согласуваме. На индиректен начин со ова признаваат дека заклучоците од Призренската лига се полни со повампирени идеи, дека ги уриваат меѓу професионалните односи и не придонесуваат кон заеднички развој и просперитет. Доколку тоа е така, а така е, зошто тогаш се форсираат таквите небулозни идеи? Зошто се провоцираат околните народи со сомнителни говори и проекти, кога однапред се знае дека резултатот од тоа ќе биде негативен? Домашниве, како и надворешните, Сејдуи и Бериша, потоа можат да се колнат колку сакаат дека се залагаат за мир, сојузништво и регионален развој. Денес никој не верува во декларативни ставови и нарации. Потребни се дела. Потребно е сите овие албански поли-

ИДЕИТЕ ОД 1878 ГОДИНА ОПАСНИ ЗА БАЛКАНСКИТЕ ДРЖАВИ

Призренската (арбанашка) лига била основана на идеја на Австро-Унгарија упатена до Турција, која во тоа време сè повеќе слабеела. Првиот таен состанок се одржал на 23 мај 1878 година во Бајрак џамијата во Призрен. На состанокот на 10 јуни 1878 година се избираше раководството на Лигата и се формулирал принципот кој гласи: "Одбрана на татковинската земја, која е загрозувана од Србите, Црногорците, Бугарите и Грците". Територијални барања на Призренската лига биле и останаа Скадарскиот, Јанинскиот и Битолскиот вилает, односно: Скадар и северна Албанија, потоа Пеќ, Призрен, Приштина, Качаник, Скопје, Битола, Дебар, Флорин, Кребена, Јанина... Денешните проекти за создавање големоалбанска држава е само продолжение на документите од Призрен пред 130 години. Таа стратегија го загрозува суверенитетот и територијалниот интегритет на неколку држави: Србија, Црна Гора, Македонија, Грција и Бугарија.

тички дејци да се оградат и да се откажат од платформите на Призренската лига, а не да ја слават. Само на таков начин можеме да поверуваме во нивниот искрен проевропски пристап, само така може да се прифати нивната рака која повикува на градење заедничка иднина. Но, доколку опстојат на основите на бледите историски датуми од XIX век, тогаш нема простор за демократичност во нивните редови. Тогаш тие и само тие ќе бидат виновни доколку Балканот се врати во мрачните ходници од деведесеттите години на минатиот век.

СПОМЕН-КУЌАТА ВО КОЈА Е ОСНОВАНА ПРИЗРЕНСКАТА ЛИГА ВО 1878 ГОДИНА

БАРАЊЕ ДО ХИТЛЕР ЗА ПОДДРШКА НА ГОЛЕМА АЛБАНИЈА

Втората призренска лига била основана на 16 септември 1943 година на иницијатива на Гестапо. Најголема улога во обновувањето на Лигата има полковникот Ото Мајер, кој на нејзино чело го поставил нацистичкиот експонент, Џафер Деву. По капитулацијата на Италија, Германците го поставиле Деву на местото министер за внатрешни работи во квислиншката влада на Реџеп Митровица во Тирана. Како најорганизирана иредентистичка организација, Призренската лига раководела со отпорот на албанските реакционерни сили против народноослободителното движење на Југославија. Главна точка на дневниот ред на Втората призренска лига било припојувањето на Дебар, Струга, Улцињ, Косовска Митровица, Вучитрн, Подуево и Нови Пазар со матичната земја. Такво барање му било испратено и на Хитлер. Политички цели на заседанието било обединување на сите Албанци во една држава, а оперативно биле подготвени за дипломатска и вооружена борба со војска од околу 150.000 Албанци, со цел создавање на голема Албанија. На подрачјето на Македонија биле формирани комитети во Скопје и во Тетово, а потоа и во Кичево, Струга, Дебар и во селото Моране.

ЌЕ ТРГНЕ ЛИ ТИРАНА ПО ПАТОТ НА СОФИЈА И АТИНА?

И додека во деведесеттите години на минатиот век Македонија се самопрокламираше за лидер во регионот во секоја општествена смисла и му се смееше в лице на заостанатиот бугарски и албански политичко-економски развој, сега на крајот од првата деценија на XXI век се доведовме во ситуација токму тие, заостанатите да ни го диктираат нашиот натамошен пат кон ЕУ и НАТО. Бугарија се загрева пред отпочнувањето на нејзината прогрчка стратегија за македонското евроинтегрирање, со поставување нови услови до Скопје, кои ќе мора да ги исполни во облик на компромис со Софија, доколку сака да го избегне ветото за членство во ЕУ. Значи, Македонија е пред сериозен предизвик кој значи избирање на помалото зло. Промена на името во корист на Грција и давање премолчна согласност на Софија дека зборуваме бугарски дијалект, доколку сакаме влез во НАТО и во ЕУ

По Втората светска војна Белград и Тирана почнале да размислуваат за југословенско-албанско братство. На Тито во ниту еден случај не му паѓало на памет да му го подари Косово на Енвер Хоџа, бидејќи настојувал Албанија да ја припои кон Југославија. Додека тој го убедувал Хоџа да се формира Бал-

канска федерација во комунистичките земји, во Албанија и на Косово балистите, националистите и агентите од Тирана продолжувале со своите етнички пресметки. Во март 1945 година службата Сигурими организираше атентат врз секретарот на Обласниот комитет на КПЈ за Косово, Миладин Поповиќ. Негов убиец бил Хаки Таха, кај кого при апсењето било пронајдено албанско знаме на кое пишувало: "Слободно Косово во заедница со Албанија!"

Со избивањето на кризата со Информбирото во 1948 година, официјалната политика меѓу Тито и Енвер Хоџа била нарушена, бидејќи Тирана се свртела кон Москва. Веднаш потоа почнала диверзантско-шпионската војна на Албанија против Југославија. Како следбеник на сталинистичките методи, албанскиот претседател одлучил под покровителство на СССР и на тајната руска служба КГБ да ја реализира паролата: "Албанството е единствена религија на Албанците". На тој начин, основна цел на надворешната политика на Тирана станала грижата за Албанците на југословенските простори. Насилството и провокациите се изведувале под раководство на албанската тајна служба Сигурими. Не треба да се заборава дека Сигурими била основана од страна на Југославија, со свои кадри и ресурси.

На Косово се зацврстуваат темелите на уникатната независност. На 15 јуни треба да се донесе новиот Устав, кој треба да ја одрази државноста на протекторатот. Паралелно со преобразбите на општеството, се раѓаат и нови политички субјекти, кои не ги кријат намерите на нивното понатамошно дејствување. Движење за обединување е името на новата политичка партија, која ќе им парира на постојните. Основна цел на партиската група е единство на албанскиот народ во единствена држава. Креаторите на субјектот сметаат дека општоалбанските прашања најдобро се решаваат низ принципот на самоопределување на нациите. Зарем има нешто различно во платформите на Призренската лига од 1878 година и на новата партија во Приштина? Сè тече, ништо не се менува.

или тврдо опстојување на ставот за заштита на националниот идентитет по цена да останеме надвор од светските институции.

Од друга страна, пак, наскоро ќе може да ни се наметне и трет проблем. Имено, чекорејќи по патот по кој одат Софија и Атина, во едни нови регионални околности можно е и Тирана да ја преиспита својата безусловна поддршка за приемот на Македонија во Алијансата. Кога гледа дека речиси сите соседи ѝ наметнуваат свои барања, зошто тогаш албанската Влада не би ја искористила можноста и преку заканата за вето за Скопје некако да постигне национална цел. Таа цел секако би била содржана и би произлегла од платформата на Албанската академија

на науките и уметностите. Тирана директно може да се вмеша во внатрешните состојби во Македонија, поддржувајќи го бројното албанско малцинство во реализацијата на одамна зацртаниот проект за автономија во западниот дел, како преодно до решение за федерализација. И што ако тоа биде услов за избегнувањето на албанското вето за наш прием во НАТО? Од денешен аспект сè ова можеби личи на црн хумор, но реално е да се претпостават одредени потенцијални и хипотетички проекти, кои недвосмислено не демнат со децении наназад. Видовме дека Европа и САД се неуспешни во обидите да разубедат одредена земја-членка да го смени своето мислење, па само затоа што е земја-членка, по силата на нешт-

тата, таа добива солидарност наместо осуда за мегаломанизмот. Отсуството на македонска национална стратегија сите овие години не доведе токму во една ваква ситуација. Партиските интереси, кои секогаш беа над државните и аморфното обезличување на МАНУ како институција без 'рбет, беа доволна основа за продор на големодржавните стратегии на соседните пропаганди во нашето живеење. Како никогаш досега на Македонија ѝ е потребна долгорочна национална стратегија, по која ќе мора да се раководат и да се движат сите идни влади и сите идни опозиции. Без исклучок. Велепредавствата кај нас станаа секојдневие. Мора да почне процесот за нивна политичка егзекуција.

FA. ALIJA DAUTOSKI

POGREBEN INSTITUT

MEGJUNARODEN POGREBEN INSTITUT - STUTTGART. VRŠIME PREVOZ NA POČINATIOT SO AVTOMOBIL ILI AVION. BRZO, SIGURNO I KOREKTNO. OBEZBEDUVANJE NA SITE POTREBNI DOKUMENTI I OŠTANATI POTREBI. RASPOLAGAME SO KOMPLETNA POGREBNA OPREMA. NAŠITE USLUGI SE, OD MESTOTO NA POČINATIOT OD SITE EVROPSKI ZEMJI DO MESTOTO NA POGREBOT !

EDINSTVEN MAKEDONSKI POGREBEN INSTITUT. PROVERENA USLUGA!
I VO NAJTEŠKITE MOMENTI NIE SME SO VAS! VI STOIME NA RASPOLAGANJE 24 ČASA

D
I
A
B
C
E
F
M
N

Büro Makedonija
Tel. 048 / 473 315
Mob. 070 / 711 788

Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mob. 0171 / 5 46 32 20
0172 / 7 62 20 49

70469 Stuttgart - Leobenerstr. 33
Feuerbach www.dautoski.de